

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі

Л.Б.ГОНЧАРОВ
АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
АВТОМОБИЛЬ-ЖОЛ
ИНСТИТУТЫ

КАЗАХСКИЙ
АВТОМОБИЛЬНО-
ДОРОЖНЫЙ ИНСТИТУТ
им.Л.Б.ГОНЧАРОВА

Экономика кафедрасы

«Бекітемін»
Л.Б. Гончаров атындағы ҚазАЖИ
ҒК төрағасы т.ғ.д., профессор
Кабашев Р.А.
« 26 » 09 2023 ж.

Зерттеу тәжірибесін
Өту бойынша нұсқаулар
7М041 – «Бизнес және менеджмент» оқыту бағыты бойынша
ББ 7М04101-"Экономика"

Алматы, 2023

ҚҰРАСТЫРУШЫЛАР: Қалғұлова Р.Ж., Айыпова Т.А., 7М041 «Бизнес және менеджмент оқу бағыты» ББ 7М04101 – «Экономика» мамандығы бойынша ғылыми-зерттеу тәжірибесін аяқтау бойынша әдістемелік нұсқаулар. – Алматы: Л.Б.Гончаров атындағы ҚазАЖИ, 2023 – 18 б

"Экономика" кафедрасының отырысында қаралды және талқыланды

18.09.2023 жылғы № 3 хаттама

Кафедра меңгерушісі, э. ф. к., профессор Калгулова Р.Ж.

Л.Б. Гончаров атындағы ҚазАЖИ атындағы оқу-әдістемелік кеңестің басылымына ұсынылды

19.09.2023 жылғы № 2 хаттама

ОӘК төрағасы, т.ғ.к., профессор Мурзахметова У.А.

Әдістемелік нұсқаулар жұмыс оқу жоспарына сәйкес және мамандардың біліктілік сипаттамаларының талаптарына сәйкес құрастырылған.

Әдістемелік нұсқауларда ғылыми-зерттеу тәжірибесін ұйымдастыру, мазмұны, есеп беруді дайындау және оны қорғау туралы мәліметтер бар

Әдістемелік нұсқаулар 7М04101-«Экономика» магистранттарына арналған.

© КазАДИ, 2023

Мазмұны

1. Қолдану саласы	4
2. Жалпы ережелер	4
3. Зерттеу тәжірибесі	4
3.1 Зерттеу практикасының мақсаты мен міндеттері	4
3.2 Зерттеу тәжірибесін ұйымдастыру	5
3.3 Зерттеу практикасын өткізу орны мен мерзімі	7
3.4 Зерттеу тәжірибесінің мазмұны	7
4. Зерттеу тәжірибесі туралы есеп және оның қорытынды бағасы	8
5. Өндірістік практика нәтижелерін бағалау	10
Пайдаланылған әдебиеттер тізімі	10
Қосымша	11

1. Қолдану саласы

7M041 – Бизнес және 7M04101 "Экономика" ББ басқармасы даярлау бағыты бойынша оқитын магистранттардың зерттеу практикасынан өтуі бойынша осы әдістемелік ұсынымдар оқытудың кредиттік жүйесі негізінде магистрлік білім беру бағдарламасын игеруде зерттеу практикасын ұйымдастыру және өткізу бойынша негізгі оқу-әдістемелік басшылық болып табылады. Магистранттың зерттеу практикасы отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктерімен, ғылыми зерттеулердің, эксперименттік деректерді өңдеу мен түсіндірудің заманауи әдістерімен танысу, сондай-ақ кәсіби қызмет үшін ғылыми-зерттеу дағдыларын игеру мақсатында жүргізіледі. Магистранттардың зерттеу практикасы бекітілген академиялық күнтізбеге және магистранттың жеке жұмыс жоспарына сәйкес ББ бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің тиісті мемлекеттік жалпыға міндетті стандартында белгіленген көлемде жүргізіледі.

2. Жалпы ережелер

Магистранттың зерттеу практикасы отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктерімен, ғылыми зерттеулердің, эксперименттік деректерді өңдеу мен түсіндірудің заманауи әдістерімен танысу, сондай-ақ кәсіби қызмет үшін ғылыми-зерттеу дағдыларын игеру мақсатында жүргізіледі. Магистранттың зерттеу тәжірибесі магистранттың ғылыми-зерттеу жұмысының маңызды және соңғы кезеңін білдіреді. Тәжірибенің нәтижесі әдістемелік нұсқаулыққа сәйкес ұсынылған жазбаша есеп болып табылады. Магистранттың зерттеу практикасы тиісті оқу кезеңіне арналған магистратураның оқу жоспары мен академиялық күнтізбесіне сәйкес жүргізіледі. 7M04101 "Экономика" ББ бойынша оқитын магистранттар мемлекеттік мекемелер мен ұйымдарда, сондай-ақ жеке сектор кәсіпорындары мен мекемелерінде зерттеу практикасынан өтеді. Магистрант белгілі бір ұйымда зерттеу практикасынан өткен кезде бұл факт тараптардың қатынастарымен белгіленеді: институт өзінің келісімін қарсы көзқараспен растайтын ұйым басшысына көзқарас жібереді. Зерттеу практикасынан өту оқу жоспарына және ЖОО бекіткен практика бағдарламасына сәйкес жүзеге асырылады және практика туралы есеп дайындаумен және оны қорғаумен аяқталады. Зерттеу практикасы бойынша есептерді қорғау кафедра өкімі негізінде конференция өткізу арқылы жүзеге асырылады, онда комиссия мүшелері әрбір магистранттың есептерін тыңдайды. Практика аяқталғаннан кейін оның нәтижелері кафедраның кезекті отырысында талқыланады.

3. Зерттеу тәжірибесі

3.1 Зерттеу практикасының мақсаты мен міндеттері

Магистранттардың зерттеу практикасының мақсаты - Магистранттың зерттеу практикасы өзекті ғылыми проблеманы, ғылыми материалды жинау, талдау және жалпылау, түпнұсқа ғылыми идеяларды әзірлеу, магистрлік диссертация түрінде бітіру біліктілік жұмысын дайындау, өзіндік зерттеу жұмысының дағдыларын алу, шығармашылық ұжым құрамындағы зерттеу жұмысына практикалық қатысу мақсатында жүргізіледі.

Зерттеу практикасының міндеттері:

- бастапқы алғышарттарды, бастапқы тұжырымдаманы тұжырымдау, зерттеу тақырыбын, мақсатын және негізгі міндеттерін таңдауды негіздеу;
- зерттелетін мәселе бойынша жарияланған деректерді әдеби іздеу, жалпылау және жүйелеу, сондай-ақ оларды конспекттеу, рефераттау, ғылыми жетекшімен мәселені талқылау;
- зерттелетін мәселенің зерттелу жағдайының сипаттамасы (немесе әдеби шолу);
- зерттеу әдістемесінің негіздемесі;

- алынған нәтижелерді талдау, табиғи немесе әлеуметтік заңдылықтарды шығару, алынған нәтижелердің дәлдігін бағалау, нақты ғылыми тұжырымдар, предшественниктердің зерттеу нәтижелерімен салыстыру;
- орындалған жұмысты, диссертацияның зерттелетін мәселеге қосқан үлесін жалпы бағалау, орындалған зерттеудің ғылыми және практикалық маңыздылығы, осы мәселе немесе мәселе бойынша одан әрі жұмыстың мүмкін жолдары туралы қорытындылар;
- жұмыс мәтіні мен иллюстрацияларды дайындау;
- ғалымдармен және мамандармен консультациялар, ғылыми конференциялардағы баяндамалар мен хабарламалар арқылы материалды ағымдағы сынақтан өткізу;
- ғылыми мақаланы дайындау, оған басшының рецензиясын алу, кафедрада сынақтан өткізу, баспаға тапсыру, жариялау;
- кафедраға дайын жұмысты тапсыру.

3.2. Зерттеу тәжірибесін ұйымдастыру

Барлық кезеңдерде практиканы ұйымдастыру магистранттардың кәсіби қызметтің дағдылары мен дағдыларын түлектердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптарға сәйкес меңгеруінің үздіксіздігі мен дәйектілігін қамтамасыз етуге бағытталған. Зерттеу практикасы мен жұмыс мазмұнының орнын таңдау магистрантты жұмыстарды жүзеге асыратын және таңдаған магистрлік бағдарламаның бағыты бойынша зерттеулер жүргізетін кәсіпорындардың, ұйымдардың, ғылыми мекемелердің қызметімен таныстыру қажеттілігімен анықталады. Магистранттардың зерттеу практикасы бекітілген академиялық күнтізбеге және магистранттың жеке жұмыс жоспарына сәйкес ББ бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің тиісті мемлекеттік жалпыға міндетті стандартында белгіленген көлемде жүргізіледі.

Зерттеу практикасын өткізу мерзімдері магистранттардың теориялық даярлығын және практикадан өту орны бойынша ұйымдарда жұмыс орындарының болуын ескере отырып, оқу жоспары мен оқу процесінің кестесіне сәйкес белгіленеді. Практика кезінде магистранттарды практиканттар ретінде жұмыс орындарына қабылдаған сәттен бастап оларға ұйымдағы қолданыстағы еңбекті қорғау ережелері мен ішкі тәртіп ережелері қолданылады, олармен олар ұйымда белгіленген тәртіппен танысуға тиіс.

Практика орнату конференциясын өткізуден басталады және зерттеу практикасының жетекшісі өткізетін қорытынды ғылыми-практикалық конференциямен аяқталады. Тәжірибеге Жалпы ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылықты тәжірибелі оқытушылардан тағайындалатын практика жетекшісі жүзеге асырады.

Кафедра меңгерушісі бір уақытта практика жетекшісінің функцияларын орындай алады. Бағыт бойынша практика жетекшісі:

- Практика жүргізілетін ұйыммен байланыс орнатады, оның кадрларымен нұсқаулық-әдістемелік жұмыс жүргізеді.
 - Магистрлерді практика объектілері бойынша бөледі, жеке жоспарларын бекітеді, олардың орындалуын бақылайды.
 - Магистрлердің кәсіби қызмет тәжірибесін зерделеуін ұйымдастырады.
 - Кафедра мен университет әкімшілігін практика барысы, еңбек тәртібін өрескел бұзу жағдайлары, практика бағдарламасын орындамау туралы уақтылы хабардар етеді.
 - Магистрлердің есептік құжаттамасын талдайды және олардың басқа тәжірибе жетекшілерімен жұмысын бағалайды. Магистрлердің қауіпсіздік ережелерін сақтауы үшін ұйымның тәжірибе жетекшісімен бірлесіп жауап береді.
 - Магистрлер практикасы бойынша жұмысты жетілдіру жөнінде ұсыныс енгізеді.
- Ғылыми жетекші:
- практика бағдарламасын орындау бойынша қажетті ұйымдастыру іс-шараларын жүргізеді;
 - жеке тапсырмалар бере отырып, практика кезеңінде магистрлердің өзіндік жұмысы бойынша міндеттер қоюды жүзеге асырады, тиісті консультациялық көмек көрсетеді;

- практиканы өткізу кестесін келіседі және практика барысы мен магистрлердің жұмысына жүйелі бақылауды жүзеге асырады;
- практика міндеттерін орындау процесін және магистрдің жеке практика жоспарын орындауын қадағалайды;
- магистрлер дайындаған есептік құжаттаманың сапасын тексереді және оны өз қолымен куәландырады;
- практиканың осы базасында практикадан өткен әрбір магистрдің жұмысы туралы пікір құрастырады, оны бағалау бойынша өз ұсыныстарын енгізеді;
- практикадан өтуге және есепті ресімдеуге байланысты барлық мәселелер бойынша магистрлерге көмек көрсетеді;
- практика бойынша магистрлердің есептерін қорғау рәсіміне қатысады. Магистрант-практиканттардың міндеттері:
 - Практика бағдарламасында көзделген барлық жұмыс түрлерін уақтылы орындау.
 - Өзін жоғары моральдық қасиеттерге, қоғамдық белсенділікке, жұмысқа деген терең қызығушылыққа ие бастаушы маман ретінде көрсету.
 - Ұйымшылдықтың, тәртіптің және еңбекқорлықтың үлгісі болу.
 - Практика күнделігін қоса берілген нысан бойынша жүргізу.
 - Практикаға жолдама магистрантқа практика бағдарламасымен және әдістемелік нұсқаулармен танысқаннан кейін, сондай-ақ өткізілген әңгімелесу туралы практика күнделігіне өз қолымен белгі қоятын практика басшысымен міндетті әңгімелесуден кейін беріледі.
- Магистрант ғылыми жетекшіге практикадан өту орны мен уақыты туралы хабарлауға тиіс.
- Магистрант практика күнделігін жүргізеді, ал практика аяқталғаннан кейін есепке тиісті мамандану бойынша практика бағдарламасында көрсетілген құжаттарды, сондай-ақ сипаттамаларды қоса бере отырып, оның өтуі туралы есеп жасайды.
- Практика аяқталғаннан кейін магистрант бір апта ішінде есепті құжаттаманы ұсынуға міндетті, оның негізінде практика жетекшілері орындалған жұмыстың жалпы көлемін және оның тиімділігі мен маңыздылығы дәрежесін бағалайды: практикадан өту күнделігі, практика туралы есеп, атқаратын лауазымын көрсете отырып және өзінің лауазымдық міндеттерін бағалай отырып, кері байланыс-мінездеме.
- Ғылыми-зерттеу практикасының нәтижелері бойынша магистранттар өздері дайындаған мақалаларды баспаға ұсынады, ғылыми және ғылыми-практикалық конференциялар мен семинарларға баяндамалар дайындайды.

Права магистрантов-практикантов:

- Применять теоретические знания, полученные в Университете, в решении конкретных практических задач.
- По всем вопросам, возникающим в процессе практики, обращаться к руководителям практики.
- Вносить предложения по совершенствованию организации практики. - Принимать участие в обсуждении вопросов практики на совещаниях и конференциях в ВУЗе и учреждении.
- Пользоваться библиотекой, информационными фондами, услугами учебных, научных и других подразделений ВУЗа.
- Перед началом практики магистрант должен получить направление на практику, программу и методические указания по организации и прохождению исследовательской практике.

3.3 Зерттеу практикасын өткізу орны мен мерзімі

Практикадан өту орны өз қызметін магистранттарды оқыту бағытына (бейініне) байланысты салаларда жүзеге асыратын әртүрлі меншік нысандарындағы ұйымдар болуы мүмкін. Магистрантты практикаға тіркеу келесі құжаттар негізінде жүзеге асырылады:

- практикаға жіберу туралы бұйрық, кәсіпорынмен магистрантты даярлау туралы шарт;

- практикадан өту туралы шарт немесе басшылықтың магистрантты практикаға қабылдауға және практикадан өту үшін жағдайларды қамтамасыз етуге келісімін растайтын кәсіпорыннан хат.

Практиканың мерзімдері мен ұзақтығы үлгілік оқу жоспарына және жылдық күнтізбелік оқу кестесіне сәйкес белгіленеді, оған сәйкес өндірістік практика ұзақтығы жеті апта болатын екінші семестрде көзделеді.

3.4 Зерттеу тәжірибесінің мазмұны

Зерттеу практикасы магистранттың бекітілген ғылыми зерттеу тақырыбы шеңберінде, ол өткізілетін бөлімшелердің мүдделері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, магистрлік диссертация тақырыбы мен оқыту бағыты бойынша орындайтын нақты зерттеу жобасын жүргізу түрінде жүзеге асырылады. Практиканың мазмұнын МЖМБС негізінде магистрлерді даярлау бағдарламаларының басшылары айқындайды және зерттеу практикасына жеке тапсырмада көрсетіледі.

Зерттеу практикасы барысында магистранттар ұйымдастыру-зерттеу жұмысының жалпы принциптерімен, зерттеу әдістерімен танысады. Магистрант-практиканттар зерттеу қызметінің тәжірибесін жинақтайды, оның барысында өздерінің ғылыми идеялары мен идеяларын сынайды және іске асырады, зерттеу материалын жинайды, жүргізілген зерттеудің нәтижелерін талдайды және жинақтайды, содан кейін бітіру біліктілік жұмысы – магистрлік диссертация шеңберінде ұсынылады.

Магистранттардың практика кезеңіндегі жұмысы магистрлік диссертациядағы жұмыс логикасына сәйкес ұйымдастырылады: тақырыпты таңдау, мәселені, зерттеу объектісі мен пәнін анықтау; зерттеудің мақсаты мен міндеттерін тұжырымдау; мәселе бойынша әдебиеттер мен зерттеулерді теориялық талдау, тақырып бойынша қажетті дереккөздерді таңдау (патенттік материалдар, ғылыми есептер, техникалық құжаттама және т. б.); библиография жасау; жұмыс гипотезасын тұжырымдау; зерттеу базасын таңдау; зерттеу әдістерінің кешенін анықтау; анықтау экспериментін жүргізу; эксперименттік деректерді талдау; зерттеу нәтижелерін жобалау.

Магистранттар бастапқы дереккөздермен, монографиялармен, рефераттармен және диссертациялық зерттеулермен жұмыс істейді, ғылыми жетекшімен және оқытушылармен кеңеседі.

Практика барысында магистрант өзекті ғылыми мәселелер қатарынан өзінің дайындық бағытының бейіні бойынша магистрлік диссертация тақырыбын түпкілікті түрде тұжырымдап, оны магистрлерді даярлау бағдарламасының басшысымен келісуі тиіс.

Ғылыми-зерттеу практикасы мазмұнының маңызды құрамдас бөлігі нақты материалдар мен статистикалық деректерді жинау және өңдеу, магистрант практикадан өтетін және магистрлік диссертацияда алынған нәтижелерді енгізуге немесе сынақтан өткізуге жиналатын ұйымның тақырыбына сәйкес сипаттамаларын талдау болып табылады.

Практика кезеңінде магистранттар орындайтын жұмыстардың негізгі түрлері:

- ұйымдастыру жұмысы;
- жоспарланған зерттеудің теориялық-әдістемелік базасын негіздеуге, таңдауға бағытталған теориялық жұмыс;
- өз зерттеулерін ұйымдастыруға және жүргізуге, эмпирикалық деректерді жинауға байланысты практикалық жұмыс;
- обобщение полученных научных результатов.
- алынған ғылыми нәтижелерді жалпылау.

Ұйымдастыру жұмысы. Практика бойынша Орнату және қорытынды конференцияға қатысу, практика қорытындылары бойынша есепті құжаттаманы дайындау, ЖОО бағдарламаларына сәйкес магистранттардың даярлық деңгейін қамтамасыз ету; зерттеу практикасынан өткені туралы есепті құжаттаманы дайындау және тапсыру.

Теориялық жұмыс алдағы жұмыстың теориялық базасын негізді таңдау мақсатында мәлімделген және бекітілген зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми әдебиеттермен танысуды; магистрлік диссертация тақырыбы бойынша ғылыми қызметтің негізгі бағыттарына шолу жасауды; зерттеудің әдістемелік және практикалық құралдарын, зерттеудің мақсаттары мен міндеттерін қоюды, гипотезаларды тұжырымдауды, зерттеу іс-шараларын өткізу жоспарын әзірлеуді қамтиды.

Практикалық жұмыс. Магистрлік диссертация тақырыбы бойынша ғылыми зерттеудің теориялық тұжырымдамасының негізгі бағыттарын әзірлеу. Магистрлік диссертация тақырыбы бойынша рефераттық шолу жазу. Магистрлік диссертацияны зерттеудің соңғы тақырыбын белгілеу. Магистрлік диссертация бойынша зерттеу жоспарын құру. Магистрлік диссертация тақырыбы бойынша библиография жасау.

Алынған нәтижелерді жалпылау алынған деректерді ғылыми түсіндіруді, оларды жалпылауды, жүргізілген зерттеу жұмысын толық талдауды, ғылыми-зерттеу практикасы бойынша ғылыми есеп түрінде теориялық және эмпирикалық материалдарды ресімдеуді қамтиды. Магистрлік диссертация тақырыбы бойынша ғылыми мақалалар жазу. Магистрлік зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми конференцияда сөз сөйлеу. Бұл ретте ұйымдастыру жұмысы кіріспе кезеңде жүзеге асырылады, теориялық және практикалық жұмыс жұмыстың негізгі кезеңінде жүзеге асырылады, алынған нәтижелерді жалпылау қорытынды кезеңде жүзеге асырылады.

4. Зерттеу тәжірибесі туралы есеп және оның қорытынды бағасы

Есеп әзірленген жеке жоспарға сәйкес құрылуы және практикадан өту бағдарламасында көзделген барлық сұрақтарға толық жауаптарды қамтуы тиіс.

Практиканың нақты мазмұнын магистрант диссертациялық жұмыстың ғылыми жетекшісімен бірлесіп жоспарлайды, зерттеу практикасының жеке жоспарында көрсетіледі, онда практика барысында магистрант қызметінің барлық түрлері жазылады.

Тәжірибе күнделігіне күн сайын жұмыс туралы қысқаша мәліметтерді жазу қажет. Орындалған жұмыс туралы жазбалар нақты болуы керек және тәжірибе жетекшісінің қолымен расталуы керек. Мұндай жазбаларды жүргізу кейіннен магистрантқа практикадан өткені туралы есеп жасауды жеңілдетеді.

Зерттеу практикасы бойынша есепте мынадай тармақтар қамтылады: практикадан өту орны мен уақыты; практика бағдарламасының жекелеген бөлімдері бойынша орындалатын жұмыстың сипаттамасы; магистрант практикада оқыған неғұрлым күрделі және қызықты ғылыми ұсыныстарды талдау; практикадан өту кезінде кездескен қиындықтарға нұсқау; нақты ғылыми пікірталастар бойынша туындайтын даулы, күрделі құқықтық мәселелерді баяндау, және оларды талдау; нормативтік материалдарға негізделген, магистрант практика кезінде танысқан қандай да бір заңдар (құжаттар) бойынша проблемалық мәселелер.

Есепте магистрант практиканың қалай өткенін, теориялық материалды игеруде қандай пайда әкелгенін және практика жетекшілері оған қандай көмек көрсеткенін көрсетуі керек.

Есеп журналды қайталау немесе тәжірибе бағдарламасын қайталау болмауы керек. Практикадан өткені туралы есепті магистрант қорытынды конференцияға ұсынады. Есеп магистранттың қол жеткізген нәтижелерін және ғылыми зерттеулердің қалыптастырылған деректерін көрсетуі тиіс. Зерттеу тәжірибесі туралы есепте мыналар көрсетілуі керек:

- Зерттеу практикасын өткізу мерзімі мен орны.

- Негізгі білім беру бағдарламалары бойынша мемлекеттік білім беру стандартымен және оқу жұмыс жоспарымен танысу-магистр.

- Жоғары мектепте зерттеу жұмысының практикалық дағдыларын алу, диссертацияда қажетті тақырып бойынша ғылыми материал дайындау.

- ЖОО-ның оқу процесіне өзінің ғылыми ұсыныстарын енгізу.

- Диссертация тақырыбы бойынша конференцияларға қатысу және өткізу, ғылыми мақалаларды жариялауға дайындау. Қорғау кезінде магистрант күнделік пен есепте жазатын белгілі бір әрекеттер мен шешімдерді талдай білуі, олардың қандай жағдайда заңды, негізделген екенін көрсете білуі керек.

Зерттеу практикасы туралы есепті және бағдарламада және әдістемелік нұсқауларда көрсетілген тізбеге сәйкес оны өткерудің барлық материалдарын магистрант практика аяқталғаннан кейін бір апта ішінде ұсынуы тиіс.

Зерттеу практикасы туралы есепке магистрант практикадан өту барысында өзі жасаған жобаларды, құжаттардың көшірмелерін қоса беруі қажет.

Зерттеу практикасы туралы есепті практика бағдарламасына және практиканың ғылыми жетекшісінің қосымша нұсқауларына сәйкес магистр практикант жасайды. Қорытынды конференцияға магистранттар есеп беру құжаттарын ұсынуы керек:

1. *Мұқабараға (А Қосымшасы)*
2. *Кафедраның өндірістік / зерттеу практикасына тапсырмасы (Б қосымшасы)*
3. *Өндірістік / ғылыми-зерттеу практикасынан өту туралы есептің құрылымы (В қосымшасы)*

4. *Өндірістік/зерттеу тәжірибесінің күнделігі (Г қосымшасы)*

5. *Пікір-практикантқа сипаттама (Д қосымшасы)*

Тәжірибе туралы есепте титул парағы, мазмұны, кіріспесі, негізгі бөлігі, пайдаланылған көздердің тізімі (егер кәсіпорында әзірленген ережелер, әдістемелік материалдар, жинақтар және т.б. болса) және қосымша болуы керек.

Титул парағы әдістемелік нұсқау үлгісі бойынша ресімделеді. Ол нөмірленбейді.

Мазмұны практика бағдарламасы бөлімдерінің атауын және бөлім немесе сұрақ материалының басталуы орналастырылатын беттердің нөмірін көрсететін сұрақтарды қамтиды. Ол нөмірленбейді.

Кіріспе. Бұл бөлімде зерттеу объектісі мен пәнін таңдаудың өзектілігін негіздеу, Зерттеудің мақсаты мен міндеттерін, зерттеу әдістемесі мен әдістемесін, зерттеудің ақпараттық базасын, зерттеудің практикалық маңыздылығы мен қол жеткізілген нәтижелерін, жұмыс құрылымы мен көлемін анықтау қажет.

Негізгі бөлім практика бағдарламасының мәселелерінің логикалық сипаттамасын, жалпылауды, қорытындылар мен жұмыстың нәтижелерін көрсетеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізіміне тек мәтінде талданған немесе пайдаланылған дереккөздер кіреді.

Қосымша негізгі бөлімнен кейінгі беттерде жұмыстың жалғасы ретінде ресімделеді. Бұл ретте әрбір қосымша жаңа парақтан басталады, мазмұндық тақырыбы болуы және дәйекті түрде араб цифрларымен нөмірленуі тиіс (№белгісіз).

Қосымшалардың санын жұмыстың сипатына, практика орнына, басқа факторларға байланысты магистрант пен басшы айқындайды.

Есепті практика жетекшілері кәсіпорынан және кафедрадан тексереді және қол қояды. Қорғау процесінде практикадан өту деңгейі анықталады, қойылған сұрақтарға жауаптардың толықтығы мен дұрыстығы бағаланады.

Оң аттестаттау қорытындысы бойынша магистрге сараланған баға қойылады (өте жақсы, Жақсы, Қанағаттанарлық). Тәжірибе қорытындысы бойынша аттестаттау рәсімделген есепті қорғау және практиканың ғылыми жетекшісінің пікірі негізінде жүргізіледі.

Шолуда менеджер атқарылған жұмысты қысқаша сипаттайды, оның өзектілігін, теориялық деңгейі мен практикалық маңыздылығын, қойылған мәселелерді шешудің толықтығын, тереңдігі мен өзіндік ерекшелігін атап өтеді, сондай-ақ мұндай жұмыстың қорғауға дайындығына баға береді.

Есепті практика жетекшілері кәсіпорынан және кафедрадан тексереді және қол қояды. Қорғау процесінде практикадан өту деңгейі анықталады, қойылған сұрақтарға жауаптардың толықтығы мен дұрыстығы бағаланады.

Оң аттестаттау қорытындысы бойынша магистрге сараланған баға қойылады (өте жақсы, Жақсы, Қанағаттанарлық). Тәжірибе қорытындысы бойынша аттестаттау рәсімделген есепті қорғау және практиканың ғылыми жетекшісінің пікірі негізінде жүргізіледі.

Шолуда менеджер атқарылған жұмысты қысқаша сипаттайды, оның өзектілігін, теориялық деңгейі мен практикалық маңыздылығын, қойылған мәселелерді шешудің толықтығын, тереңдігі мен өзіндік ерекшелігін атап өтеді, сондай-ақ мұндай жұмыстың қорғауға дайындығына баға береді.

5. Өндірістік практика нәтижелерін бағалау

Магистрант қызметінің нәтижелерін бағалау бағалаудың технологиялық картасы негізінде жүзеге асырылады.

Зерттеу тәжірибесін бағалаудың технологиялық картасы

ӨП есебін бағалау параметрі	Магистранттың құзыреті	Бағалау	
		Мин	Макс
Университеттің тәжірибе жетекшісін бағалау	Магистранттың белгіленген талаптарға сәйкес баспа мәтінінің аяқталған нысанында зерттеу нәтижелерін ұсыну қабілеті мен дайындығы	0	40
Өндірістен (ұйымнан) практика үшін бағалау	Магистранттың ұйым тарапынан талаптарды орындау қабілеті мен дайындығы	0	30
Есепті қорғауды бағалау	Өзірлеуді және қорғауды негіздеу үшін бейіндік ақпаратты іріктеу, синтездеу, генерациялау қабілеті	0	30
Тәжірибе үшін жалпы бағалау		50	100

"қанағаттанарлық" -50-74 балл

"жақсы" - 75-89 балл

"өте жақсы" - 90-100 балл

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. ҚР "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (10.09.2023 ж. жағдай бойынша өзгертулер мен толықтырулармен);
2. "Білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы (20.07.2022 ж. №2 жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен, жаңа редакцияда-ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 19.01.2023 ж. № 21 бұйрығымен);
3. ҚР Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 "Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы" бұйрығы (25.07.2023 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
4. Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізудің 14.06.2018 № 272 үлгілік қағидалары (01.09.2023 ж.жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен).

Титул парағын жобалау мысалы

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі

Л.Б.ГОНЧАРОВ
АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
АВТОМОБИЛЬ-ЖОЛ
ИНСТИТУТЫ

КАЗАХСКИЙ
АВТОМОБИЛЬНО-
ДОРОЖНЫЙ ИНСТИТУТ
им.Л.Б.ГОНЧАРОВА

Факультет _____
Кафедра _____

ЕСЕП

практикадан _____ өту туралы
(өндірістік / зерттеу)

магистрант _____ курсы _____ тобы

_____ ББ бойынша
(шифр, ББ атауы)

_____ (Магистранттың Т. А. Ә.)

Практикадан өту орны:

_____ (Ұйымның, кәсіпорынның атауы)

Практика мерзімі: _____ 20__ ж. дан _____ 20__ ж. дейін

Ұйымның тәжірибе жетекшісі:

_____ қолы/(аты-жөні, лауазымы)

Алматы 20__

В Қосымшасы

«БЕКІТЕМІН»

"Экономика" кафедрасының меңгерушісі

Э.Ғ.К., профессор Калгулова Р.Ж.

« ____ » _____ 20__ ж.

Кафедраның өндірістік / зерттеу практикасына тапсырмасы

Жеке тапсырмалар

Зерттеу сұрақтары бойынша тапсырма

Практикаға тапсырманы магистрант қабылдады:

_____ / т.а.ә., қолы/
« ____ » _____ 202__ ж.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
Л.Б.ГОНЧАРОВ атындағы ҚАЗАҚ АВТОМОБИЛЬ-ЖОЛ ИНСТИТУТЫ

Өндірістік/зерттеу тәжірибесінің күнделігі

Магистрант _____ курс _____
/ т.а.ә./

ББ _____
/ББ шифр мен атауы/

Кафедра _____

Өндірістік / зерттеу практикасынан өту мерзімі

« ___ » _____ 20__ ж. « ___ » _____ 20__ ж

Ұйымның тәжірибе жетекшісі

(лауазымы, Т. А. Ә.)

МІНЕЗДЕМЕ - ПІКІР

_____ (Магистранттың Т.А.Ә.)

_____ тәжірибе бойынша
факультет _____
" _____ ББ
" _____ "

практикадан өту _____
" _____ 20 _____ ж.-дан " _____ " _____ 20 _____ ж. -ға

1. Магистрант практикаға жіберілетін кәсіпорынның атауы _____

2. Магистрант-практиканттың лауазымдық міндеттерін орындау сапасы, оның зерттеу даярлығы туралы қысқаша шолу

3. Магистрант-практиканттың біліміндегі, практикалық дағдыларындағы және ұйымдастырушылық қабілеттеріндегі қандай кемшіліктерді практика қорытындысы бойынша атап өтуге болады

4. Л.Б. Гончаров атындағы ҚазАЖИ-де мамандарды даярлау сапасын жақсарту бойынша ұсыныстар _____

5. Магистрант-практиканттың практикасын қорытынды бағалау: өте жақсы, жақсы, қанағаттанарлық, қанағаттанарлықсыз (керегінің астын сызу)

М.О.
Кәсіпорынның тәжірибе жетекшісі _____
(қолы)

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ**

Л.Б. ГОНЧАРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ АВТОМОБИЛЬ-ЖОЛ ИНСТИТУТЫ

Экономика кафедрасы

«БЕКІТЕМІН»

"Экономика" кафедрасының меңгерушісі

Э.Ғ.К., профессор Калгулова Р.Ж.

«___»_____20__ ж.

Зерттеу практикасынан өту туралы есеп

Магистранттың Т.А.Ә. _____

ББ _____ 7M04101 «Экономика» _____

Тәжірибеден өту уақыты _____ 20__ ж. по _____ 20__ ж.

Практикадан өту орны _____

Практикаға жауапты ұйымның басшысының Т.А.Ә.,

лауазымы _____

Практиканың мақсаттары мен міндеттері

Магистранттың тәжірибесі туралы басшының пікірі

Оценка _____

Күні _____

КЕЛУ ЖӘНЕ ШЫҒУ БЕЛГІСІ

Білім алушы

(тегі, аты, әкесінің аты)

өндірістік/зерттеу практикасынан өту үшін

(өндірістік / зерттеу практикасының атауы)

Келді

Л.Б. Гончаров атындағы ҚазАЖИ

«_____» _____ 20__ ж.

Кәсіпорын басшысы

МО

Кетті

Л.Б. Гончаров атындағы ҚазАЖИ

«_____» _____ 20__ ж.

Кәсіпорын басшысы

МО